

KLUCZ

Kultury starożytne – kolebką zjednoczonej Europy
dla uczniów szkół podstawowych Łodzi i
województwa łódzkiego

Grupa klas V – VI

XVIII edycja

Rok szkolny 2025 / 2026

Konkurs wpisany w poczet konkursów interdyscyplinarnych
i tematycznych
organizowanych lub współorganizowanych przez
Łódzkiego Kuratora Oświaty
w roku szkolnym 2025 / 2026

**WSZYSTKIE POPRAWNE STWIERDZENIA W POLECENIACH
OTWARTYCH, A NIE ZAWARTE W KLUCZU, ZOSTANĄ
OCENIONE NA KORZYŚĆ UCZNIĄ.**

W ZADANIU 11
CECHY STYLISTYCZNE / FORMALNE
MOGĄ SIĘ POWTRARZAĆ.

NA PRZYKŁAD:

***MONUMENTALIZM ORAZ PLAN PIRAMIDY OPARTY JEST NA
KWADRACIE (PROSTOKĄCIE BLISKIM FORMIE KWADRATU)***

Maksymalna punktacja wynosi 30 punktów.

Zadanie 1. (1pkt)

Podaj imię wielkiego poety, twórcy Iliady i Odysei.

HOMER

Zadanie 2. (1pkt)

Określ, czy poniższe zdanie jest prawdziwe. Podkreśl poprawną odpowiedź.

Rzymianie wykorzystywali plany centralne i plany podłużne do budowy swoich świątyń.

To zdanie jest prawdziwe / fałszywe.

Zadanie 3. (4pkt)

Podkreśl dwa błędne zdania. (2pkt).

Hopliti greccy jeszcze nie brali udziału w walkach z Persami. Ich umiejętności

wykorzystał później Aleksander Macedoński. Hopliti bronili się za pomocą lekkich

i małych tarcz. Ułożenie tych tarcz – jedna obok drugiej – tworzyły falangę.

Napisz poprawnie te zdania, w których znajdują się błędy. (2pkt).

1. HOPLICI BRALI UDZIAŁ W WALKACH Z PERSAMI.

.....

2. POSIADALI DOŚĆ DUŻE I CIĘŻKIE TARCZE.

.....

Zadanie 4. (3pkt)

Wymień trzy główne, zasadnicze zajęcia ludności starożytnej Grecji.

1. ROLNICTWO

2. ŻEGLUGA

3. RZEMIOSŁO

Zadanie 5. (1pkt)

Na podstawie tekstu wywnioskuj, kim był patron wymienionego poniżej święta. Określ greckie imię bóstwa i przynajmniej jeden z jego atrybutów.

Na przełomie marca i kwietnia, na obszarze różnych miast greckich, organizowano jedno z najważniejszych świąt. Był to festyn, którego główną atrakcją stanowiły przedstawienia poświęcone przyszlemu winobraniu i jego patronowi.

Greckie imię bóstwa:

DIONIZOS

Rzymskie imię bóstwa:

BACHUS

Zadanie 6. (2pkt)

Bogowie greccy uchodzili za doskonałych, ale jeden z nich, zrzucony z Olimpu na wyspę Lemnos, na skutek upadku okulał. Podaj greckie i rzymskie imię owego bóstwa.

Greckie imię bóstwa:

HEFAJSTOS

Rzymskie imię bóstwa:

WULKAN

Zadanie 7. (1pkt)

Podaj imię władcy, który został pierwszym cesarzem rzymskim.

OKTAWIAN AUGUST

Zadanie 8. (1pkt)

Podkreśl jedno poprawne zdanie.

Katakumby były ulokowane blisko Forum Romanum.

Katakumby nie były skomplikowanym labiryntem, były tylko kilkukondygnacyjne.

Katakumby to cmentarz o nieregularnych korytarzach, o kilku piętrach.

Zadanie 9. (5pkt)

Opisz krótko, ale pełnymi zdaniami, jaką rolę odgrywały amfiteatry w Imperium Rzymskim.

Ocenie podlega stylistyka zdań (3pkt) oraz merytoryczny opis budowli (2pkt).

AMFITEATRY BYŁY CENIONYM MIEJSCEM ROZRYWEK. IGRZYSKA ORGANIZOWANE W AMFITEATRACH BUDZIŁY ZAINTERESOWANIE BOGATYCH I BIEDNYCH, POLITYKÓW I SZARYCH OBYWATELI. NA ARENACH ODBYWAŁY SIĘ WALKI GLADIATORÓW, DZIKICH ZWIERZĄT. CZASEM ORGANIZOWANO TAM BITWY MORSKIE (NAUMACHIE).

Zadanie 10. (3 pkt)

Uzupełnij zdania.

Statua Ateny Dziewicy, wykonana w pracowni Fidiasza, stała we wnętrzu świątyni, której nazwa brzmi PARTENON.

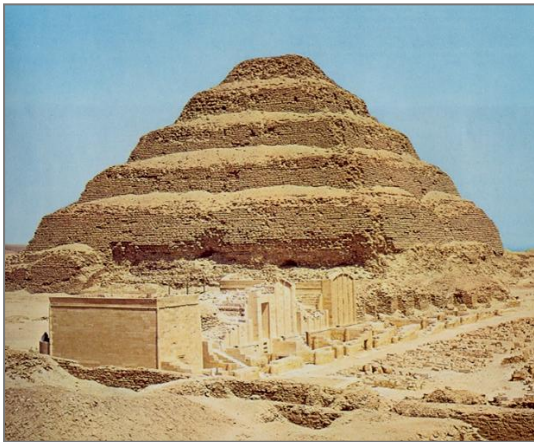
Wizerunkowi Ateny towarzyszył posąg bogini, która była patronką zwycięstwa. Miała na imię NIKE.

Świątynia, w której ustawione były oba dzieła, znajduje się na

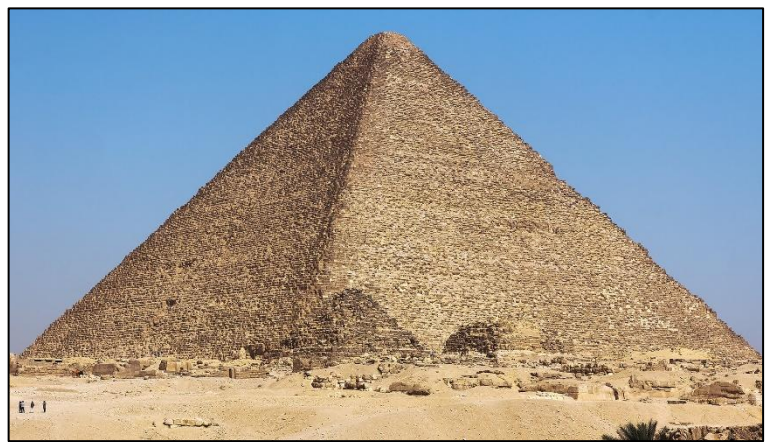
AKROPOLU w ATENACH.

Zadanie 11. (8 pkt)

Przeanalizuj poniżej ukazane ilustracje. Uzupełnij tabelkę. Podaj nazwy obu piramid (piramida B uchodzi za największą tego typu budowle). Na podstawie analizy formy wymień po trzy zasadnicze cechy charakteryzujące obie budowle.

Ilustracja A.

Ilustracja B.

Ilustracja A.	Ilustracja B.
Piramidę A nazywamy: PIRAMIDĄ SCHODKOWĄ / PIRAMIDĄ DZESERA (DZOSERA)	Piramidę B nazywamy: WIELKĄ PIRAMIDĄ / PIRAMIDĄ CHEFRENA / PIRAMIDĄ CHUFU
Cechy charakterystyczne dla piramidy A.	Cechy charakterystyczne dla piramidy B.
1. MONUMENTALIZM	1. MONUMENTALIZM
2. TRAPEZOIDALNE FORMY STOPNI	2. PLAN BLISKI KWADRATU
3. UKŁAD PIĘCIU TARASÓW	3. KSZTAŁT GIGANTYCZNEGO OSTROŚLUPA